

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanı
Tarih : 14 Ocak 2014
Sayı : 1619

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Güvenlik güçlerinin tüm uygulamalarında şartlar ne olursa olsun insan haklarına saygıyı ve hukuk kurallarına riayet etme zorunluluğunu gözetmesi demokratik bir hukuk devletinin olmazsa olmaz şartıdır. Bu temel şartın sağlanabilmesinin ön koşulu, bu ilkeye riayet etmeyen güvenlik güçlerinin hukuk kuralları ve evrensel standartlar doğrultusunda cezalandırılabilmesi, görevi ne olursa olsun hesap verebilir kılınmasıdır. Kamu görevlilerinin işlediği ağır insan hakları ihlalleri; mevzuattaki boşluklar, hukuk kurallarının mahkemelerce uygulanış biçimi, kamu bürokrasisine yerleşmiş 'cezasızlık' kültürü nedeniyle yeterince cezalandırılmamaktadır. Tüm bu etkenler nedeniyle süregelen insan hakları ihlallerinde cezasızlık sorununa yol açan faktörlerin tüm boyutlarıyla etrafıca ele alınması ve sorunu ortadan kaldıracak idari ve yasal tedbirlerin belirlenebilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104. Ve 105. Maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Haydar Akar
Kocaeli Mv.

Namık Hanıroğlu
Balıkesir Mv.

Mehmet Duda
Hataş Mv.

Gürkut XCAR
Antalya Mv.

Muharrem İslim
Erzurum Mv.

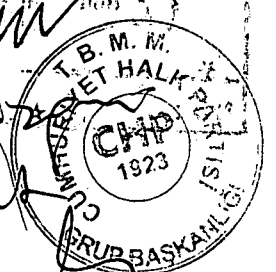
Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Hasan Özkas
İstanbul Mv.

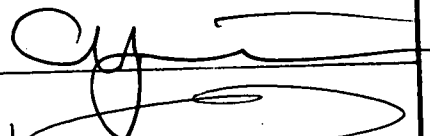
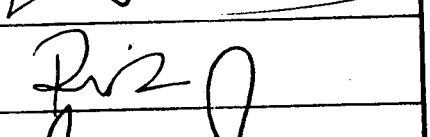
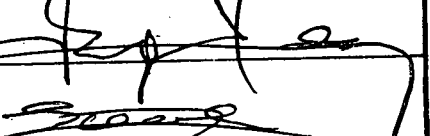
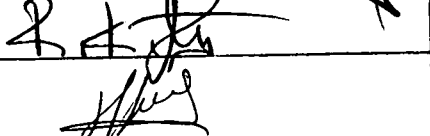
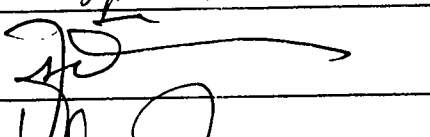
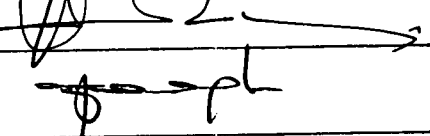
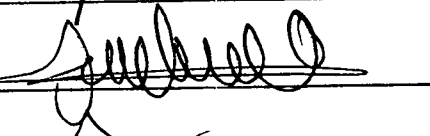
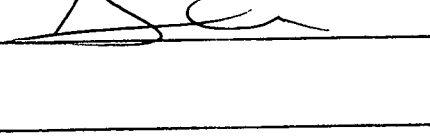
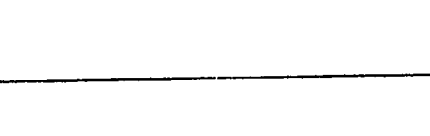
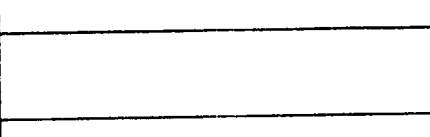
Kadri Gökmen Öztürk
157. Mv.

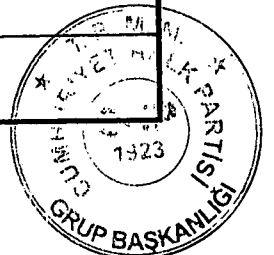
Haluk Ergüven
134. Mv.

Ömer Düzgün
16 Mv.

1619 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Canan Yücesel	Trabzon	
Ayşe Nedret Akman	Bolu	
Ramiz Topal	Ankara	
Ali Sarıbaş	Çarşamba	
İhsan Kalkavan	Samsun	
R. Kerim Özkan	Burdur	
Mehmet Seker	Çarşamba	
Ali Haydar ÖNER	İsparta	
Ali Sarıbaş	Çarşamba	
Mehmet Hilal Köpür	Kocaeli	
Refik Ercüment	Adana	
Hüseyin Akçaya	Hatay	

GEREKÇE

Kamu görevlilerinin işlediği ağır insan hakları ihlalleri, kanunlardaki eksiklikler, bürokratik mekanizmaların işleyiş biçimi ve kamu görevlilerini korumaya yönelik yerleşik yargı kültürü nedeniyle çoğu kez cezasız bırakılmaktadır. Kamu görevlilerince işlenen ağır ihlallerin cezasız bırakılması yalnızca adaletin sağlanmasını engellemekle kalmamakta, bunun ötesinde, insan hakları ihlallerinin sürmesine de neden olmaktadır. Kamu görevlilerinin işledikleri insan hakları ihlalleri nedeniyle ceza almadan kurtulabilecekleri algısının yerleştiği bir toplumda, hiçbir mevzuatın insan hakları ihlallerini tam olarak önlemekte başarılı olamayacağı açıktır. Bu nedenle insan hakları ihlallerinde cezasızlık sorununun ortadan kaldırılması, insan haklarına saygılı demokratik hukuk devletinin olmazsa olmaz koşulu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Mevcut hukuki mevzuattaki eksikler, cezasızlık sorununun yalnızca bir bölümünü teşkil etmektedir. Mevzuat eksikliğinin yanı sıra, yerleşik hukuk teamülleri ve bürokratik işleyiş de insan hakkı ihlali yapan kamu görevlilerinin cezasız bırakılmasına yol açmaktadır. Bu nedenle cezasızlık sorununa ilişkin çözüm önerilerinin yalnızca mevzuatı ele almakla yetinmeyip, mevzuatla birlikte mahkemelerin uygulamalarını da dikkate alması gerekir. Çünkü cezasızlık sorununa neden olan yalnızca hukuki mevzuattaki eksiklikler değil, var olan mevzuatın dahi yargı makamlarınca çoğu zaman fail lehine yorumlanmasıdır. Bu noktada mahkemelerin hatalı yorumlarında etkili olan başlıca iki faktörden söz edilebilir. Bunlardan birincisi, yargının bağımsızlık ve tarafsızlık sorunudur. Siyasi iradenin etkisi altındaki yargının, siyasetin uzantısı olan güvenlik kurumlarınca işlenen insan hakları ihlallerine karşı gerekli duyarlılığı sergilemesi mümkün değildir. Mahkemelerin hatalı yorumlarına kaynaklık eden diğer sorun ise, yargı ve devlet kurumlarında yerleşmiş olan 'cezasızlık kültürüdür'. Yargı ve devlet kurumları geleneksel olarak insan hakları ihlalleri işleyen kamu görevlilerini mümkün olduğu kadar koruma eğilimindedir.

Bu yerleşik kültürün bir anda değişmesini beklemek iyimserlik olsa da cezasızlık sorununa karşı, hukuki mevzuatın ve kurumsal yapıların insan hakları ihlallerine karşı tahammülsüz olma genel prensibi etrafında yeniden organize etmesi sorunun yavaş yavaş da olsa aşılabilmesi bakımından çok değerli olacaktır.

Bu temel sorunların yanı sıra, insan hakları ihlallerine karşı cezasızlık sorununa neden olan diğer etken mevzuat boşluklarıdır. Yasa değişiklikleri ile mevzuat boşluklarının giderilmesi, sorunu tamamen ortadan kaldırmaya da önemli ölçüde iyileşme sağlayacaktır. Demokratik bir toplumun temel prensibi, bireyin devlet eliyle yapılabilecek hukuk dışı uygulamalara ve her türlü insan hakkı ihlaline karşı korunması olduğundan, cezasızlık sorununu ortadan kaldırıcı tedbirler alınması TBMM'nin önceliklerinden biri olarak kabul edilmelidir.

